

Rijswijk

Haalbaarheidsonderzoek waterspektakel Wilhelminapark

27-1-2026

Inleiding

Tijdens het kaderdebat op 8 juli 2025 is een motie aangenomen om een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren naar de aanleg van een waterspektakel in het Wilhelminapark (zie bijlage 1). Als voorbeeld is in deze motie het waterspektakel van Capelle aan den IJssel aangehaald.

Locatie

Als mogelijke locatie is de ligweide gelegen naast de zwembijver op voldoende afstand tot het strandje en de bestaande speelplek als meest geschikt bevonden. Zie in onderstaande afbeelding in rood het mogelijke werkgebied aangegeven:

Deze locatie heeft als voordelen dat:

- het goed bereikbaar is met voldoende parkeergelegenheid en aansluiting op wandel- en fietspaden.
- het naast een bestaande speelplek ligt zodat zowel droog als nat spelen tot de mogelijkheden behoort;
- het waterspektakel voor verkoeling kan zorgen op warme dagen als er voor de zwembijver een negatief zwemadvies van kracht is vanwege blauwalg;
- het nabij het BBQ veld ligt waar ook gezinnen met kinderen gebruik van maken.

Deze locatie heeft als nadelen dat er;

- geen geschikte elektra aansluiting aanwezig is,
- geen wateraansluiting aanwezig is,
- geen rioolaansluiting aanwezig is,
- de ondergrond een voormalige locatie voor vuilstort is geweest,
- naast de bezoektijden amper sociale controle is door de afgelegen ligging.

Contact beleidsmedewerker/projecteider Capelle aan den IJssel.

Om te achterhalen hoe het één en ander is gegaan in Capelle aan den IJssel is contact opgenomen met de betrokken beleidsmedewerker/projectleider aldaar. Zij heeft zeer uitgebreid verteld over de totstandkoming van hun waterspektakel dat door het enorme succes (vanaf 2019) naderhand nog is uitgebreid (in 2022).

De situatie in Capelle aan den IJssel is vergelijkbaar met die van ons met beoogde aanleg in een afgelegen gebied waar geen nutsvoorzieningen aanwezig zijn en met name de voorbereidende civiele werkzaamheden de grootste kostenpost vormen. Door de grote behoefte aan een dergelijke voorziening en het succes van het oorspronkelijke waterspektakel is het benodigde budget beschikbaar gesteld (uiteindelijk in totaal ruim € 700.000,- inclusief ondergrondse waterzuiveringsinstallatie en uitbreiding met een zelfreinigende toiletvoorziening).

De ervaring in Capelle aan den IJssel leert ons dat:

- de keus om voor een waterzuiveringsinstallatie te gaan met name was ingegeven om verspilling van drinkwater tegen te gaan. Bij een waterzuiveringsinstallatie wordt 80% van het drinkwater hergebruikt;
- een gescheiden riool aangelegd moet worden om het chemisch bewerkte water (met name Chloor) apart af te voeren van het drinkwater;
- het succes van een dergelijke voorziening niet onderschat moet worden. In Capelle aan den IJssel heeft het waterspektakel als een magneet gewerkt op de regio met zelfs touringcars vol kinderen als schoolreisje e.d.;
- Capelle aan den IJssel een winterstop hanteert (oktober tot en met maart) waarin alle toestellen worden ontmanteld en opgeslagen op de Gemeentewerf. In april wordt dan alles weer gemonteerd voor gebruik;
- Capelle aan den IJssel een tijdslot heeft ingeregeld voor het gebruik tussen 10-19 uur. Bij het begin en aan het eind van dit tijdslot controleert een medewerker van gemeente de installatie (geen afval, schade of mankementen e.d.);
- Capelle aan den IJssel de kosten voor jaarlijks beheer en onderhoud op € 25.000,- schat;
- Capelle aan den IJssel heeft naast het waterspektakel een zelfreinigende toiletvoorziening aangelegd om ook in die behoefte te voorzien. Met de aanleg van de benodigde nutsvoorzieningen voor het waterspektakel was dit eenvoudig te realiseren voor € 160.000,- aan meerkosten.

Ze heeft contactgegevens gegeven van de leverancier van het waterspektakel (Vortex) en de aannemer die destijds het voorbereidende civiele werk voor de aanleg van het waterspektakel heeft uitgevoerd (aannemersbedrijf De Kwaadsteniet).

Contact met aannemersbedrijf De Kwaadsteniet.

Met aannemersbedrijf De Kwaadsteniet zijn we op locatie geweest om de situatie zorgvuldig te inventariseren voor aanleg van een waterspektakel naar het voorbeeld in Capelle aan den IJssel. Met name de aanleg van de benodigde nutsvoorzieningen en het benodigde grondwerk voor de aanleg van de waterzuiveringsinstallatie voor het waterspektakel. We zijn hiervoor ook in de Blokhut geweest om de mogelijkheid te onderzoeken voor het doortrekken van wateraanvoer en afvoer via het riool. Dit is verwerkt in een totale kostenraming die nadrukkelijk het predicaat 'richtprijs' heeft meegekregen. Het zijn globale schattingen gebaseerd op de opgedane kennis en ervaring van voorgaande vergelijkbare projecten (zie bijlage 2).

De totale kosten voor aanleg worden ingeschat op € 545.000,- op basis van:

- een waterspektakel met een oppervlakte van 100 m²; (150 m² = meerprijs € 75.000,-)
- een waterzuiveringsinstallatie;
- een opwaardering van de elektrakast voor de benodigde capaciteit;
- een aftakking van de wateraansluiting in de Blokhut;
- een waterpompinstallatie om de benodigde druk van 2,5 bar te verkrijgen;
- een persleiding voor afvoer van het afvalwater naar het riool;
- een gescheiden riool voor afvoer van het chemisch bewerkte water;
- een techniekruimte voor aansturing en inregeling van het waterspektakel;
- optioneel een zelfreinigend toilet als extra voorziening. (= meerprijs € 160.000,-)

Deze kostenraming betreft de volledige aanleg van het waterspektakel en gaat nog niet in op de jaarlijks terugkerende kosten voor gebruik, beheer en onderhoud. Capelle aan den IJssel schat deze kosten op € 25.000,- per jaar. Collega's van team ORD (onderhoud ruimtelijk domein) schatten in dat deze kosten kunnen oplopen tot € 35.000,- per jaar. Zij hebben ook aangegeven geen ruimte te hebben voor opslag van de waterelementen gedurende de winterperiode en geen capaciteit te hebben voor controles in avonduren, weekenden en vakanties.

Contact Vortex.

De vertegenwoordiger van Vortex heeft aangegeven dat zij een waterspektakel met een formaat van 100 m2 aansluitklaar kunnen leveren voor € 165.800,- (zie bijlage 3). In deze prijsopgave zijn de volgende kostenposten niet opgenomen:

- omgevingsvergunning en andere vergunningen;
- bronbemaling;
- bouwplaatsinrichting (rijplaten, bouwhekken, schaftkeet, e.d.)
- voorbereidende en afrondende terreinwerkzaamheden;
- elke vorm van, niet benoemde, bouwkundige werkzaamheden;
- elke vorm van, niet benoemde, installatietechnische werkzaamheden;
- stroom en water t.b.v. werkzaamheden;
- voorhanden CAR verzekeringen;
- elektra, rioolaansluiting, aarding en waterleiding tot de techniekruimte.

Als wordt gekozen voor een locatie waar alle nutsvoorzieningen nog moeten worden aangelegd dan brengt dat extra kosten met zich mee. Als wordt gekozen voor een waterzuiveringsinstallatie dan brengt dat ook extra kosten met zich mee. Vortex heeft ons nader geïnformeerd over de voordelen en nadelen van een waterzuiveringsinstallatie. Bij de aanleg in 2019 van het waterspektakel in Capelle aan den IJssel was het voorkomen van verspilling van drinkwater een valide argument om te kiezen voor een waterzuiveringsinstallatie. In de tussenliggende jaren zijn er echter allerlei nieuwe ontwikkelingen geweest met waterbesparende maatregelen (activering door knoppen of sensoren, instellen tijdsloot, instellen maximaal waterverbruik, opvang en hergebruik voor bewatering groenvoorzieningen e.d.) waardoor verspilling van drinkwater al grotendeels voorkomen kan worden. Het rendement van een waterzuiveringsinstallatie met hergebruik van 80% drinkwater zal met deze maatregelen waarschijnlijk niet geëvenaard kunnen worden maar het gebruik van de hoeveelheid drinkwater kan met deze maatregelen wel teruggedrongen of gemaximaliseerd worden.

We zijn door Vortex gewezen op gemeente Vlaardingen waar in 2025 twee locaties zijn ingericht met een waterspektakel zonder waterzuiveringsinstallatie en in nabijheid van bestaande nutsvoorzieningen.

Contact beleidsmedewerker/projectleider Vlaardingen.

We zijn op locatie geweest van beide waterspektakels in Vlaardingen (Spechtlaan en Marnixpark) en hebben ons door de betrokken ambtenaar laten informeren over de aanleg daarvan en de onderliggende keuzes. Beide locaties zijn vrij recent aangelegd waardoor Vlaardingen nog weinig ervaring heeft opgedaan qua beheer en onderhoud.

In tegenstelling tot Capelle aan den IJssel heeft Vlaardingen gekozen voor locaties nabij bestaande nutsvoorzieningen (in woonwijken met betere sociale controle), geen waterzuiveringsinstallatie (te kostbaar in aanleg, wel waterbesparende maatregelen, minder belastend voor het milieu want geen chemicaliën en eenvoudiger in onderhoud), en hanteren ze geen winterstop (alle elementen blijven jaarrond staan maar worden wel afgepompt en uitgezet).

Vlaardingen geeft aan dat het voor hen én Vortex een leerproces is geweest waarin geëxperimenteerd is met elektrische, mechanische en magnetische knoppen voor activering van de diverse sproeimodules. Het waterspektakel in het Marnixpark is tot stand gekomen door nauwe samenwerking met Hoogheemraadschap Delfland (cofinanciering) met educatieve informatieborden naast het

waterspektakel over drinkwaterbeheer/management. De aanleg van het waterspektakel aan de Spechtlaan heeft inclusief voorbereidende civiele werkzaamheden ongeveer € 175.000,- gekost. De jaarlijks terugkerende kosten voor waterverbruik, onderhoud en beheer zijn nog niet bekend door de recente aanleg van het waterspektakel.

Conclusie.

De aanleg van een waterspektakel nabij de zwembijver in het Wilhelminapark naar voorbeeld van Capelle aan den IJssel is technisch haalbaar maar kostbaar. Totale kosten voor aanleg zijn geraamd op € 545.000,- en jaarlijkse kosten voor onderhoud en beheer worden geschat op € 25.000,- met een mogelijke uitloop naar € 35.000,-.

Een kostenbesparend alternatief is de aanleg van een waterspektakel naar voorbeeld van de Spechtlaan in Vlaardingen op een locatie nabij bestaande nutsvoorzieningen zonder waterzuiveringsinstallatie met waterbesparende elementen die jaarrond kunnen blijven staan. Kosten voor aanleg minimaal € 175.000,- en jaarlijkse kosten voor gebruik, onderhoud en beheer voorsnog onbekend.

Daartussen zijn allerlei varianten denkbaar met evenveel variatie in kosten afhankelijk van de beoogde locatie, formaat van het waterspektakel, nabijheid nutsvoorzieningen, wel/geen waterzuiveringsinstallatie en wel/geen gebruik waterbesparende maatregelen.